

КИРИЛ БОЖИЛОВ

ХЛАПАЦИ

chitanka.info

Оттатък, пред къщата, някой подсвирна от „Много ли струва една нежна дума“:

*Ти си тука и мълчиш,
криеш своите очи...*

Защо „някой“, повече от сигурен бях: това е Петруша (Куклата — миглите ѝ са като на кукла). Ако не си въобразявам, преследваше ме, тоест непрекъснато ме търсеше — страшно е натрапчива. Тоя сигнал тя го смята за наш — на двамата, аз нито веднъж още не съм го изсвирил, по-точно — още не съм я повикал с него. Тя сама ми го предложи, преди това ме бе попитала имам ли си любима мелодия. Дръзка е, колкото да се отърва, ѝ казах: „Много ли струва една нежна дума“, макар че това не беше съвсем вярно. Петруша веднага изсвири няколко пъти началото ѝ, настоя: „Харесва ти за сигнал, нали?“ ...

— Тука съ-тъъм! — подвикнах, нарочно не ѝ се обадох със сигнала. И се поусмигнах самодоволен, дори лукав: какво, Симеоне — харесва ти тая забавничка игра да те търсят, и то красавички с бъдеще?

Бях рисувал домашна коза, повече от петнадесет непълноценни варианта бях нахвърлял. Очите ми засъхнаха, главата ми я окупираха болки. И сега мързелашки се излежавах в ливадката зад къщата, под мрежестия листак на сладката джанка. Всъщност излежавах се в плетената люлка, от детството ми е още.

И видях сянката над себе си, Петрушината дебнеща ме сянка. След това и силно зелените ѝ очи видях — насмешливи („Хей, мързеланко, спипах ли те!“), но и предизвикателни, в смисъл — магьоснически те предизвикват да ги гледаш все повече, без да се насищаш. Тя така и каза — насмешливо и предизвикателно:

— Някои живот си живеят, пречка си нямат!...

И въздъхна тежко, уж завистливо.

Стоеше над главата ми, аз седнах в люлката със спуснати крака, посочих ѝ до себе си:

— Заповядай, понася се! — И ми се мярна велосипедът ѝ „Балкан“, беше го облегла на младата череша.

— Благодаря, много любезничиш!

Искаше да каже, че съм любезен към нея; неточности на езика. Често ги пуска такива, веднъж за велосипеда си каза: „Кара по инертност“ (вместо — по инерция), а като ѝ направих комплимент за чаровния ѝ глас, подметна: „Я не ме комплимирай!“...

Петруша не пропусна момента, подпря се на рамото ми и хоп, друсна се до мене. Видях как полата ѝ се повдигна, после по белите ѝ крака ще личат ромбоидни отпечатъци от плетената люлка...

— Къде е братовчедът, изчезна днеска! — попитах я, все с братовчеда наминаваше отначало, докато се поопознаем.

— Кой братовчед? — изсумтя тя, недоволно се размърда, пък и невъзможно е да се застои кротко тая вироглавка.

— Гошето, кой.

— Отде ще го знам? Да не го паса!

Люлката беше опъната за джанката и за един акациев кол (от гимнастическия лост — мой и на дядо), повдигаше ни от двете страни и ние се свличахме към средата, бяхме се допрели. Стана ми неудобно да се правя на разсеян, уж не усещам близостта ѝ. И за да не ме сметне за нахалник, опитах се да се поотдръпна, но напразно.

— Не се бой, не ям софиянци! — подметна Петруша обидено, иронично, злъчно. Аз смотолевих:

— Стига на тебе да ти е удобно и... приятно...

— Приятно ми е, да!

Малко на инат го каза, още се усещаше люляковият дъх на одеколона ѝ.

Петруша си затананика, има вълшебен глас, забележителен слух и не съвсем завидна памет (почти не знае текстовете на песните). Само веднъж да чуе някоя песен, веднага я научава — струва ми се, милион песни знае, забавни, отделно са си народните, за тях е получавала награди и май ще я издърпат да учи в София.

— Хайде, пей и ти де! — сръга ме с лакът в ребрата, от внезапния удар ли, от гъдела ли подрипнах и тя се разсмя — лудетина е. — Още не съм ти чула гласа, а братовчед ти само се фукляви с тебе, китарист си бил!

— Е, аз между другото, по настроение...

— Че ти изобщо имаш ли настроение? Един такъв си ва-ажен, важен — мале мила!

— Важен, какво искаш да кажеш?

— Казах го вече! — и си засвирука, тя цял ден си свирука и пее нависоко у тях, непрекъснато я чувам.

Изобщо у тях е голям шум, баща ѝ е бригадир, майка ѝ е овцегледачка. Овчарникът е зад къщата им, за радиото си имат високоговорител. Сутрин още в пет часа го пускат, махалата размират — нали има предаване за селото... Казват, най-големите богаташи са в селото, парите им така лесно не могат да се преброят. Петруша е малката им дъщеря, само си се шляйка.

Нещо ми подсказваше: Петруша продължително ме гледа (оглежда), неочаквано за нея повдигнах глава.

— Какво? — попитах смутен, бях засякъл погледа ѝ.

— Нищо... — тя като че въздъхна, свенливо сложи ръце между коленете си. — Какво може да бъде...

Сега аз я гледах, чудех ѝ се как е израснала толкова красива в тая планина, до самата граница. И тя ме „хвана“ с бърз поглед, върна ми го:

— Какво?

— Нищо...

Под плевнята имаше голям орех, под ореха все се намираще шума. Някой шумолкаше в шумата, Петруша просъска:

— Тоя пак се мъкне... С бинокъла ни следи!

— Защо ще ни следи, ами!

Братовчедът идеше, крачеше бавно и ровеше с крака в шумата. Беше си мокрил косата — за да му легне, много го тормози тази негова бодилеста коса. Той наистина има стар, още от войната бинокъл — навсякъде е с него.

Петруша размахваше ядосано крака, нервничеше:

— Защото е шурак!

И добави злобливо, пренебрежително, цялата наежена:

— Страх го е ние с тебе да не водим любов... Той ще ми каже, смотльо такъв! Гледай го как се е ухилил — не мога вече да го понасям...

* * *

Знаех си аз, че така ще стане — дойде ли братовчедът при дядо си, Руша ще се заплесне по него. Нали е софиянец, китарист, само за песни ще си се разправят, пък моят глас, вика тя, е по-грозен и от магарешкия — те имат магаре.

Други ваканции с братовчеда скиторим по реката, из баирищата, пасем козите — нашите и тяхната, — вършим разни детинщини и с Руша изобщо не се занимаваме. Тя тогава си беше малко дива, опърничава, с майка си овцете пасеше, само че тая есен и зимата изведнъж израсна, промени се. Сега братовчедът само рисува у дядови си, художник е решил да става. Нека, не му завиждам, ама му нямам голяма вяра — Руша все покрай него се навърта, кой ги знае какво се сговарят.

А цяла зима аз, глупакът, я возих на ските. Тръгна на училище и я чакам на Топлика. Като е студ, на шушулка ставам, а тя все закъснява. Дойде, стъпи на ските, обхване ме с ръце отзад и се понесем през Корабски рид. Понякога слага брадичката си на рамото ми — усещам дъха ѝ, косата ѝ ме гъделичка, усещам как при дишането гърдите ѝ се повдигат... Веднъж, както я возех към училището, тя ме целуна при ухото, аз се смутих и не разбрах как и двамата се извъргаляхме в снега. И както се бяхме извъргаляли в снега, тя пак ме целуна. Вече по окото и нежновато ме попита: „Ти гледа ли снощи френския любовен филм?...“

Само двамата бяхме седмокласници от нашата махала. Свикнах с нея и все я търсех. Тя е слаба ученичка и ме използваше за домашни, за уроци — разиграваше ме, както си иска. Е, и тя ме е търсила, след училище в тъмното и подръка ме е водила. У нас, в моята си стая, и сега има нейни работи — книги, тетрадки, една забрадка от зимата още, едно нейно пръстенче; нарочно ѝ го взех, много се боричкахме тогава, докато ѝ го взема — ще ѝ го дам някога...

Откак дойде братовчедът, Руша дори да ме търпи не може и мене ме е яд — на нея, на братовчеда. Толкова хубаво си беше зимата, пролетта, а сега?...

Ето я — замъкна се при него, каква му е?

Аз се бях качил на каргията. Уж круши да набера. И с бинокъла я видях — отклимка натам като лисица. Седна в люлката до него... Откъде накъде? Остава и аз да отида. И да ги полюлея, мизерници такива!

И защо да не отида?

Ще отида я!

И когато отидох, братовчедът веднага слезе от люлката. Покани ме да седна, а той седна направо върху тревата.

— Я, изпотрябвал ми е! — рипна като щурава Руша и се настани до братовчедата, върху тревата, спусна си краката да не заглеждам. — Все ще ми е опашка...

Приклекнах по-настрана, заскубах трева — хей тъй, за нищо.

Свикнал съм й на острия език, ама от братовчедата ме досрамя — само той знае за целувката ни с Руша. Заканвах й се наум: ако не отидеш в София, дяволице, братовчедът няма да го има, пак ще дойде зима, ще има да га-ааазиш сняг, хич няма и да те качвам на ските, не съм будала вече... Но знаех, че съм си будала — само да поиска, и ще я возя не до училището, а и докъдето ми каже!

Криво ми беше, плачеше ми се — защо да им се оставя да ми се подиграват тука?... Видях нашата коза при кошерите, каква ли пакост можеше да направи, но аз започнах да викам силно по нея, подгоних я. И не се върнах при ония, срам ме беше, не можех да ги търпя, въпреки че братовчедът, чух, няколко пъти ме подвикна; да си вика...

* * *

Подвикнах братовчедата да се върне, помислих си: една хапливка ли ще го разсърди?

— Да се маха! — махна пренебрежително Петруша, страшно го е подгонила. — И без това не е за нашата компания.

— Защо? — малко й се сопнах, видях, че е с часовник.

— Да си гледа там зайците, целият на зайци се е усмърдял!

А пък ти тогава, дявол те взел — искаше ми се да й кажа, — на овце би трябвало да си се усмърдяла цялата, той и на тебе, неблагодарнице, е подарил два заека, мъжки и женски... Защо не бях такъв, да я нахокам сега и да я изпъдя? Все пак е момиче, не върви, само колко круши ми донася, масло, мед, разни джанки, някакъв си бял мъж от овче мляко... Но и нямах намерение заради нея да се скарвам с братовчедата, нищо че сме чак седми братовчеди — славно сме си живели с него всяко лято, сега нещо взе да се крие и чуждее. Дори

дядо е забелязал това, упрекна ме, посъветва ме: „Да не сте се скарали с Гошко? Той е прекрасно момче — честно, работно, услужливо. Една нощ, грип ли беше, що ли, току ме струпали, едва не умрях, Гошко посред нощ, в най-силния дъжд чак от Трънево доведе лекаря... Като гледам него, все едно тебе гледам, Симчо — не искам да се карате...“

— Ние с тебе — продължи да го одумва Петруша, — аз певица, ти художник, а той? Най-много един някакъв си там счетоводител да стане с неговата глупава математика. Или зоотехник — зайци му дай да развъжда... Ех, веднъж само да дойда в София, чичо ми е обещал стая — за тука няма и да се сетя...

Беше с къса кадифена пола, все различно се облича, все с различни прически е — разпусната дълга коса (най й отива), на една, на две плитки, кок, венец... По три-четири пъти се преоблича на ден, все ще мине покрай нас — уж забързана за някъде си, отиде, върне се. А обади ли ми се, знам, пак ще иска да запише думите на някоя песен, ама че е отвратителен почеркът й, от граматика пък нищичко и не проумява. Два пъти вече ми записва и адреса, нищо чудно и трети път да го поиска.

Жал ми беше за братовчеда, защо ли той, наивникът, си хаби чувствата по нея? Но е красива с тия зелени очи и черна, черна коса, и бяло лице — всеки ще я хареса, тя си знае това, не е глупава.

Петруша беше се свила, беше облегла брада на коленете си и с две ръце се рошеше напред.

— Искаш ли да те водя на малини? — изфъфла унесено, не си вдигаше брадата. — Едри са като палеца ти...

— А! И къде? — попитах, не ме ли подмамваше за скитня?

— В един дол, само че на никого не казвай! Аз ще изтичам до нас да се преоблека като за екскурзия...

Петруша се изви към мене, просто коленичи — бяхме очи срещу очи, и педя не ни разделяше. Ой, какви зелени са очите й, на едното видях кафяво петънце! Ето колко ми е било самообладанието, не издържах — разбрах, че се изчервявам, обърнах глава, пфу.

— Тука нещо си се нацапал, С-симко... — отрони тя, гласът и потрепера.

Усетих нежния й показалец, забърсваше изцапаното по челото ми. С другата ръка държеше брадата ми, виждаше се пръстенчето й, златната й гривна. После с длани постисна лицето ми (така се прави на

бузестите бебета), шляпна го ласкаво, повтори, май го и помилва и като побягна, чух я:

— След половин час ме чакай при мостчето на Прогона!...

Подскачаше според песента, пееше „Ръка за ръка“ от Ван Хемърд, а си забрави „Балканчето“. Или нарочно го остави, после ще има повод пак да дойде?

Като че свят ми се виеше, затворих очи, легнах върху тревата, отпуснах се премалаял — какво става с мене?

* * *

От мъка слязох до село — може би с рейса е дошло отнякъде писмо за мене? Ами, телеграма имаше, но за братовчеда — приели го били в Художествената гимназия, а той се беше отчаял, защото го имало в списъка на резервите, несигурна работа. Като си помислих, че Руша сега съвсем ще го окупира, смачках телеграмата и се заканих: ще му я дам, ама не веднага — да се позабави радостта му...

А братовчедът ме чакаше у нас, седеше на дървника и с котката си играеше. Все с тия дрехи си е — едни гуменки, едни къси панталонки, една или две моряшки фланелки, едно шлиферно яке за привечер, толкова. Аз всеки ден си сменям ризите, сам си гладя дънките, все пред огледалото съм — като е щръкнала тая моя коса, с нищо не мога да я опитомя, та Руша да ме харесва...

— Отиваме на малини, Гоше! — усмихна ми се и стана, мекодушник е, при него аз съм си дървеняк. — Къде се губиш, знаеш ли откога те чакам?

— Тука съм... — смънках и бръкнах в джоба да му дам телеграмата, ама пак ме хвана яд: защо да му се прегърбвам и да смята, че нищо не забелязвам за Руша, нека още го яде отвътре тормозът за тая гимназия, щом е толкова алчен всичко да е негово... Какво ми е дошел сега тука, да си иде...

— Тръгвай веднага, нещо изключително били...

— Може и да дойда...

Нямах никаква работа, нашите и без мене всичко си вършеха, ама нарочно се дърпах — да види, че не е честно да ме ограбва... Е,

тръгнах де, като се запускахме надолу, към реката, братовчедът ме заговори:

— Слушай, Гоше, ти защо изобщо не се откажеш от тая кукла Петруша!

Идваше ми да вдигна някой камък и да му разцепя главата — безочливец! Вече ми беше все едно дали ще се скараме, заядох го:

— Още ли не сте се целували?

— И да сте се целували вие, много важно — детски истории! — каза братовчедът, беше спокоен и ме прегърна. — Ти никога и с нищо повече не можеш да я задържиш, повярвай ми. Нито аз, да не си помислиш нещо... За нашите връстнички ние най-често сме момчета за проба, нали ги гледам — опитат ни и си заминават, така и твоята Руша...

Все едно някаква рана ми разчопли, като от болки се насълзих — криво ми беше, пусто ми беше без Руша...

— И защо вършиш тия глупости? — упрекна ме за сълзите братовчедът. — Остави я, тя не те заслужава — в София на опашка ще ѝ се нареждат кавалерите... А Петруша е глупавичка. Вятърничава.

— Не е вятърничава! Ти не я познаваш...

— Глезотинка е — не знае какво иска.

— Тебе те иска!

— След тебе и мене иска, понеже няма други... Аз дори имам среща с нея при мостчето, закъснявам. Давай по-бързо!

— Тогава аз се връщам! Пусни ме, ти казвам!

— Я върви тука, ако искаш да сме братовчеди! Нарочно те дочаках — и ти повече да не ме подозираш, а и тя да разбере. Пък вие между вас си, както си искате!

Още не ми се вярваше, че имат среща.

Все се надявах, че Руша се заяжда с мене от дженабетство. Ама тя наистина чакаше братовчеда, значи той не ме е лъгал, честен е братовчедът — ще му дам телеграмата, ще ги оставя двамата да си берат малини и ще ида далече някъде, ще си се наплача. Да ми олекне. Само пред нея да издържа, да не се изложя, ама се съмнявам...

Като ни видя двамата по мостчето (две тополови греди), Руша спря заканително, злобно стисна устни, ненавистно присви очи. И нервно замърда колене, с тях отритваше кошничката за малините, в другата ръка държеше транзистор.

Братовчедът ме побутваше да вървя. Като отидохме при нея, той ѝ се извини, че е закъснял. После ѝ каза, че му се налага да разговаря с майка си по телефона, затова по-добре е тя да отиде за малини с мене.

— Плоски номера, а?

Руша гневно се затича, при мостчето гневно, яростно се обърна и яростно изломоти:

— Хлапаци! Пикльовци!

И хукна през мостчето, ой, дано не се препъне и се пребие, долу е камънак. Сви покрай реката, там имаше върби и върбов шубрак, през пролуките я виждах, червеното ѝ яке виждах, бяга, бяга, все повече се отдалечаваше. И съвсем повярвах на братовчеда, тя никога няма да се върне при мене — изведнъж ми стана чужда, като че нищо не е било между нас. Все пак ми беше мъчно и се насълзих.

С братовчеда срещнахме погледите си и без да се надумваме, едновременно се разсмяхме, в моя смях се бъркаха сълзите, но ние се разсмяхме силно, по хлапашки горди и радостни, че пак си останахме братовчеди въпреки всичко и на инат на някои...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.